

① Matici $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 4 & -2 \\ 2 & 1 & 3 & 1 \\ 3 & -1 & 2 & 0 \\ 4 & -3 & -1 & 1 \end{pmatrix}$ převedte na schodový tvar a určete její hodnotu.

$$\begin{pmatrix} \textcircled{1} & 3 & 4 & -2 \\ 2 & 1 & 3 & 1 \\ 3 & -1 & 2 & 0 \\ 4 & -3 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) | \cdot (-3) | \cdot (-4) \\ \swarrow \\ \leftarrow + \\ \leftarrow + \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 3 & 4 & -2 \\ 0 & \textcircled{-5} & -5 & 5 \\ 0 & -10 & -10 & 6 \\ 0 & -15 & -17 & 9 \end{pmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) | \cdot (-3) \\ \swarrow \\ \leftarrow + \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 3 & 4 & -2 \\ 0 & -5 & -5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & -4 \\ 0 & 0 & -2 & -6 \end{pmatrix} \begin{matrix} \searrow \\ \searrow \end{matrix}$$

$$\sim \underline{\underline{\begin{pmatrix} 1 & 3 & 4 & -2 \\ 0 & -5 & -5 & 5 \\ 0 & 0 & -2 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & -4 \end{pmatrix}}}$$

$$\Rightarrow \underline{\underline{h(A) = 4}}$$

Řádky matice jsou lineárně nezávislé vektory.

② Matici $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 5 & -1 \end{pmatrix}$ převeďte do schodovitého tvaru a určete její hodnost.

$$\begin{pmatrix} \textcircled{1} & 2 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 5 & -1 \end{pmatrix} \begin{matrix} | \cdot (-2) | \cdot (-1) | \cdot (-3) \\ + \\ + \\ + \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & -2 \\ 0 & \textcircled{-3} & 2 & 5 \\ 0 & -1 & 1 & 3 \\ 0 & -3 & 2 & 5 \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ \\ | \cdot (-3) | \cdot (-3) \\ + \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & -2 \\ 0 & -3 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & -1 & -4 \end{pmatrix} \Rightarrow \underline{\underline{h(B) = 3}}$$

Řádky matice B jsou lineárně závislé vektorů.

③ Najděte inverzní matici k matici

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 2 & -1 & 2 \\ 3 & 0 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} \textcircled{2} & 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 2 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \begin{array}{l} / \cdot (-1) / \cdot 3 \\ \leftarrow + \\ / \cdot (-2) \end{array} \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 2 & 1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & \textcircled{-2} & 3 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 3 & -5 & 3 & 0 & -2 \end{array} \right) \begin{array}{l} / \cdot 2 \\ / \cdot 3 \\ / \cdot 2 \end{array} \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 4 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 3 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \textcircled{-1} & 3 & 3 & -4 \end{array} \right) \begin{array}{l} \leftarrow + \\ + \\ / \cdot 3 \end{array}$$

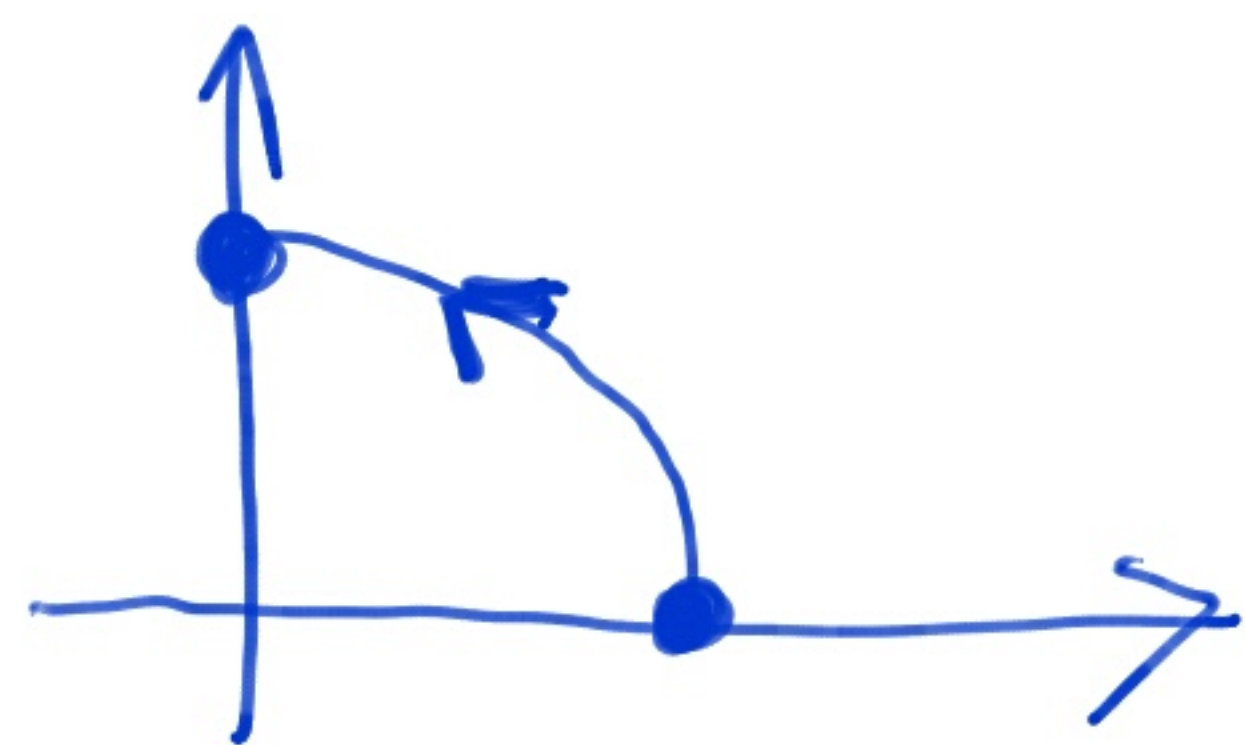
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 4 & 0 & 0 & 4 & 4 & -4 \\ 0 & -2 & 0 & 8 & 10 & -12 \\ 0 & 0 & -1 & 3 & 3 & -4 \end{array} \right) \begin{array}{l} / : 4 \\ / : (-2) \\ / \cdot (-1) \end{array} \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & -4 & -5 & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -3 & -3 & 4 \end{array} \right)$$

$$\boxed{A \cdot A^{-1} = I}$$

$$\Rightarrow A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -4 & -5 & 6 \\ -3 & -3 & 4 \end{pmatrix}$$

④ $R_\varphi = \begin{pmatrix} \cos \varphi & -\sin \varphi \\ \sin \varphi & \cos \varphi \end{pmatrix}$... matice rotace o úhel φ v kladném směru.

Uvažujte matice rotace o úhly $\frac{\pi}{2}$, $-\frac{\pi}{2}$ a ověřte, že jsou inverzní.

$$\sin \frac{\pi}{2} = 1, \quad \sin \left(-\frac{\pi}{2}\right) = -1$$

$$\cos \frac{\pi}{2} = 0, \quad \cos \left(-\frac{\pi}{2}\right) = 0$$

$$R_{\frac{\pi}{2}} = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$R_{-\frac{\pi}{2}} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$R_{\frac{\pi}{2}} \cdot R_{-\frac{\pi}{2}} = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \underline{\underline{I}} \quad \checkmark$$

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \xrightarrow{\frac{\pi}{2}} \begin{pmatrix} -y \\ x \end{pmatrix} \xrightarrow{-\frac{\pi}{2}} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

$$R_{\frac{\pi}{2}} \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -y \\ x \end{pmatrix}$$

$$R_{-\frac{\pi}{2}} \begin{pmatrix} -y \\ x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

$$\underbrace{R_{-\frac{\pi}{2}} \cdot R_{\frac{\pi}{2}}}_{I} \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

5) Vypočítejte determinanty matic $A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ -2 & 2 \end{pmatrix}$ a $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$.

$$a) \begin{vmatrix} 1 & 3 \\ -2 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot 2 - (-2) \cdot 3 = 2 + 6 = 8$$

$$b) \det B = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 1 \cdot 1 \cdot 1 + 2 \cdot 2 \cdot 1 + (-1) \cdot 0 \cdot 3 \\ - (-1 \cdot 1 \cdot 1 + 1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 0 \cdot 1) \\ = 1 + 4 + 0 \\ - (-1 + 6 + 0) = \underline{\underline{5 - 5 = 0}}$$

$$\textcircled{6} \quad A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 0 \end{pmatrix}$$

Vypočítejte $\det A$ a odpovězte následujícím

otázkám: a) Existuje A^{-1} ?

b) Jsou řádky matice A lin. závislé nebo nezávislé?

c) Jaká je hodnost matice A ?

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 2 & 0 \end{vmatrix} = 0 + 0 + 12 - (3 + 4 + 0) \\ = 12 - 7 = \underline{\underline{5}}$$

a) A^{-1} existuje

b) Řádky nezávislé.

c) $h(A) = 3$

$$\textcircled{7} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Vypočítejte $\det B$ a odpovězte na otázky:

a) Existuje B^{-1} ?

b) Jsou řádky lineárně závislé nebo nezávislé?

c) Jaká je hodnost matice B ?

$$\det B = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 1 & -1 \\ 3 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 4 + 0 - (6 - 1 + 0) \\ = 5 - 5 = \underline{\underline{0}}$$

1 0 2
2 1 -1

a) B^{-1} neexistuje.

b) Řádky jsou lineárně závislé.

c) $h(B) = 2$